

Pöyrisjärven erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma

Erämaalaki (62/1991) velvoittaa Metsähallitusta laatimaan erämaa-alueelle hoito- ja käyttösuunnitelman, joka tehdään 10–20 vuodeksi kerrallaan ja siinä määritetään toimenpiteet perustamistavoitteiden toteuttamiseksi. Kyseessä on hoito- ja käyttösuunnitelman päivittäminen, koska edellinen suunnitelma alueelle on vahvistettu vuonna 2001.

Suunnittelualue käsittää Pöyrisjärven erämaa-alueen, joka on pinta-alaltaan 1274 km² sekä seitsemänneksi laajin kaikista erämaa-alueista. Aluetta koskevat luonnonsuojelulain Natura 2000 -alueita koskevat säännökset, joiden mukaan alueen suojelun perusteena olevien luonnonarvojen merkittävä heikentäminen on kielletty.

Pöyrisvuoman ja Saaravuoman-Kuoskisenvuoman soidensuojelualueet on jätetty hoito- ja käyttösuunnitelman ulkopuolelle erämaa-aluetta sekä luonnonsuojelualueita koskevien erilaisten säädösten vuoksi.

Suunnittelualue sijaitsee poronhoitoalueella ja saamelaiden kotiseutualueella sekä kuuluu oleellisesti paikallisten perinteisiin nautinta-alueisiin. Pöyrisjärven erämaa-alue on Näkkälän paliskunnan aluetta, koostuen useasta siidasta.

Suunnitelman päämääräksi asetettiin alueen erämaisyyden säilyminen, Natura-luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen tilan säilyminen tai paraneminen, saamelaiskulttuurin ja muun paikalliskulttuurin peronhoidon sekä luontaiselinkeinojen edellytyksien säilyminen. Asetettuihin päämääriin pyritään suunnitelmaan kirjatulla toimenpiteillä.

Suunnitelman päivityksen myötä yksi keskeisistä muutoksista on erämaa-alueen osoittaminen kokonaan syrjävyöhykkeeksi, jonka myötä alueelle ei ohjata aktiivisesti kävijöitä eikä rakenneta uutta palveluvarustusta. Alueen suojelun perusteena olevien luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tilan säilymisen kannalta koko alueen osoittaminen syrjävyöhykkeeksi mahdollistaa luonnon omien prosessien mukaisen kehityksen.

Alueella ei ole merkittäviä retkeilyreittejä, mutta siellä kuljetaan useita vakiintuneita maastouria hyödyntäen. Keskeiset lähtöpaikat sijaitsevat Näkkälän kylässä erämaa-alueen länsipuolella sekä Kalmakaltion suunnassa kaakossa. Erämaa-alueella on viisi tupaa retkeilijöille.

Hoito- ja käyttösuunnitelman linjaukset perustuvat erämaa- ja luonnonsuojelulakiin sekä muuhun lainsäädäntöön, alueen käyttäjien ja sidosryhmien esittämiin näkemyksiin sekä lakisäätöihin neuvotteluihin alueen paliskunnan ja Saamelaiskäräjien kanssa. Suunnittelua varten perustettiin yhteistyöryhmä, johon kutsuttiin edustajat eri sidosryhmistä. Saamelaiskäräjien nimeämän Akwé: Kon -työryhmän kautta on varmistettu saamelaiden osallistuminen suunnitelman valmisteluun ja saamelaiskulttuurille aiheutuvien vaikutusten arviointiin.